

ת"פ 18261/03/13 - מדינת ישראל נגד ישימברט היילה

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 18261-03-13 מדינת ישראל נ' היילה
תיק חיצוני: 0-5230-20120-7549

בפני	כב' הסגנית נשיאה עינת רון
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	ישימברט היילה

החלטה

מונחת בפני בקשת הנאשם לביטול כתב האישום שהוגש כנגדו נוכח אי קיומה של זכות השימוע, בהתאם לסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

רקע עובדתי ותמצית טענות הצדדים

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 334 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 + סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 11.09.12, בשעה 22:30 או בסמוך לכך, עת שהו הנאשם והמתלונן במועדון "מפגש חברים" ברחוב הרצל 125 ברחובות (להלן: "המקום"), נתגלע וויכוח בין השניים על רקע רצון המתלונן לצפות בערוץ אחר בטלוויזיה המצויה במקום. הנאשם חבט בראשו של המתלונן באמצעות בקבוק בירה וניפצו על ראשו.

בנסיבות המתוארות לעיל, נפצע המתלונן, כך שבצדו השמאלי של ראשו נגרם חתך פרונטאלי אשר טופל בהדבקה.

בישיבה שנערכה למתן מענה לכתב האישום, ביום 15.01.14, טען ב"כ הנאשם טענה מקדמית, לפיה לא קויימה בעניינו של הנאשם זכות השימוע בהתאם להוראת סעיף 60א לחסד"פ, כמחוייב בעבירות מסוג פשע ועתר לביטול כתב האישום כנגדו.

בהמשך, העלה ב"כ הנאשם טענה זו על הכתב והפנה לפסיקה אשר יצאה תחת ידי בתי המשפט בנושא.

לטענתו, המאשימה לא הצביעה על נימוק כלשהו לאי קיום השימוע כנדרש.

אי קיום השימוע מהווה פגיעה בעקרון השוויון ויצירת אפליה פסולה וכן, מהווה פגיעה במיצוי יכולת השכנוע. לדידו, לאחר שהמאשימה גילתה דעתה בעצם הגשת כתב האישום, לא תוכל היא לקיים שימוע ללא משוא פנים.

עוד טען ב"כ הנאשם כי בהתאם להוראת סעיף 60א דלעיל, משנשלחה הודעה על ידי המאשימה בדואר רגיל ולא בדואר רשום, אין הדבר מהווה המצאה כדין ומכאן, שהנאשם לא ידע על קיומה.

בתגובה, טען ב"כ המאשימה כי הודעה בהתאם לקבוע בסעיף 60א לחסד"פ נשלחה לנאשם באמצעות דואר רגיל, לכתובתו כפי שרשומה ברשומות משרד הפנים והדגיש כי הוראת החוק דלעיל אינה קובעת תנאי לפיו על ההודעה להישלח באמצעות דואר רשום.

עוד טען כי זכויותיו של הנאשם לא נפגעו ובכל מקרה, לא ניתן לומר כי זכויותיו נפגעו בצורה כה משמעותית עד כי הסעד הראוי הינו ביטול כתב האישום.

יתר על כן, ככל שנפלו פגמים בהליך היידוע בעניינו של הנאשם, הרי שהם תוקנו, בכך שלמעשה, ניתנה לנאשם הזכות להשמיע טענותיו בפני נציגי המאשימה ביום 15.01.14, היום בו התקיימה ישיבת המענה לכתב האישום.

הסעד הראוי במקרה זה, לטענת המאשימה, הינו עריכת "שימוע בדיעבד", שכן המשמעות האופרטיבית של ביטול כתב האישום הינה דחיית ניהול ההליך הפלילי כנגד הנאשם ופגיעה במטרות הענישה, לרבות הרתעת היחיד והרבים, הגמול והמניעה.

ב"כ המאשימה ציין כי דלתה של המאשימה פתוחה בפני הנאשם וטענותיו ישמעו בלב פתוח ובנפש חפצה. הפנה לפסיקה רלוונטית בנושא.

דין

המסגרת הנורמטיבית לדין זה מצויה בהוראת סעיף 60א לחסד"פ, וזו לשונה:

"(א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).

(ו) "

בהתאם להוראת סעיף זה, כאשר עסקינן בעבירה מסוג פשע, חלה חובה על רשות התביעה ליידע את החשוד, לפי הכתובת הידועה לה, כי חומר החקירה בעניינו הועבר לידה. זכותו של החשוד לפנות אל רשות התביעה, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, להציג טענותיו לגבי העמדתו לדין בפניה ולבקש כי תימנע מהגשת כתב אישום כנגדו.

בתי המשפט עמדו לא פעם על חשיבות זכות השימוע.

זכות זו עשויה לייעל את מלאכת התביעה. יכול ויחסכו משאבים הכרוכים בניהולו של הליך פלילי, באם שכנע הנאשם את התביעה כי אין להעמידו לדין. לחילופין, יכול השימוע לחדד המחלוקות בין הצדדים ולייעל את המשך ההליך ואף עשויה לעודד הידברות בין הצדדים בניסיון להגיע לכדי הסדר טיעון. אולם, עלול הוא גם להקשות על עבודת התביעה ולדחות את פתיחתו של ההליך הפלילי. על כן, לשם הגשמת תכליותיו בצורה אופטימאלית, הכלל הוא כי יש לקיימו מראש (ראה ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 23.06.13]; בג"צ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא מקום ראש הממשלה [פורסם בנבו, 06.03.06]).

האם ניתנה לנאשם אפשרות לקיום שימוע טרם הגשת כתב האישום?

בהתאם להוראת סעיף 60א(ג) לחסד"פ, באם נשלחה הודעת יידוע לחשוד באמצעות דואר רשום - חזקה חלוטה היא כי הומצאה כדין, בין אם חתם הנמען על אישור המסירה ובין אם לאו. אולם, אין הוראת סעיף זה מטילה חובה על המאשימה לשלוח את ההודעה באמצעות דואר רשום.

לטענת המאשימה, ההודעה נשלחה לנאשם, באמצעות דואר רגיל, לכתובתו כפי שהיא מופיעה ברשומות משרד הפנים. הנאשם טען כי לא קיבל את ההודעה.

סעיף 57ג לפקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971 קובע כי:

"מקום שחיקוק מתיר או מחייב להמציא מסמך על ידי הדואר, בין שהוא נוקט לשון "המצאה" ובין שהוא נוקט לשון "נתינה" או "שליחה" או לשון אחרת, רואים את ההמצאה - אם אין הוראה אחרת משתמעת - כמבוצעת -

- (1) אם דוור מכתב המכיל את המסמך והמען על המכתב היה כשורה ודמי המשלוח שולמו מראש או שהמכתב היה פטור מתשלום דמי דואר או נושא עליו סימן המעיד כי הוא נשלח בשירות המדינה;
- (2) במועד שבו היה המכתב מגיע לתעודתו בדרך הרגילה של הדואר, אם לא הוכח היפוכו של דבר."

הנאשם לא סתר חזקה זו ולא סיפק הסבר סביר לסיבה בגינה לא קיבל את הודעת היידוע.

כן, לא סיפק הנאשם הסבר סביר והגיוני גם לסיבה בגינה התייצב לדיון בעניינינו במועד. הרי הזמנה להתייצב לדיון נשלחה לכתובתו הרשומה של הנאשם - אותה כתובת אליה נשלחה הודעת היידוע - והוא אכן התייצב במועד לדיון בעניינינו.

עם זאת, גם המאשימה לא הוכיחה כי הודעה כזו אכן נשלחה ומשכך, לא ניתן לומר בוודאות כי הודעת היידוע אכן הגיעה לידי הנאשם.

על כן, נשאלת השאלה האם אי קיום שימוע בהכרח יוביל לביטול כתב אישום?

הסוגיה נדונה בערכאות השונות בבתי המשפט, אך נראה כי לא ניתן להצביע על גישה אחידה בנושא. במקרים מסויימים נקבע כי אי קיום שימוע טרם הגשת כתב אישום יוביל לביטול כתב האישום כנגד הנאשם ובמקרים אחרים, נקבע כי אין לבטל את כתב האישום ויש לקיים את הליך השימוע בדיעבד.

ההחלטה על העמדה לדיון הינה החלטה הנופלת בגדר החלטה מנהלית. אי קיום שימוע טרם קבלת ההחלטה מהווה פגם בפעולת הרשות המינהלית ומשכך, נקבע כי יש להחיל עליו את דוקטרינת הבטלות היחסית (ראה ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 834, 776 (2005)).

הוזה אומר, יש לבחון נסיבות המקרה גופו ולבדוק תוצאות הפגם.

מהתשתית שהוצגה לבית המשפט על ידי הצדדים, לא ניתן לקבוע בוודאות כי אילו היה נערך שימוע מראש,

התוצאה בהכרח הייתה אי הגשת כתב אישום כנגד הנאשם.

הסטאטוס בו מצוי ההליך, טרם מענה הנאשם למיוחס לו בכתב האישום, מאפשר קיומו של שימוע בדיעבד והפגיעה בזכויותיו, ככל שהייתה, הינה ברת תיקון בשלב זה.

טענתו של ב"כ הנאשם לעניין זה כי לאחר שהמאשימה חיוותה דעתה והגישה כתב אישום כנגד הנאשם, אין היא יכולה לשמוע טענותיו בלב נקי ובנפש חפצה, אינה מקובלת עלי. חזקה כי גורמי התביעה עושים מלאכתם נאמנה ודלתם פתוחה לשמיעת טענות הנאשם באופן כזה שאם ישתכנעו כי יש לבטל את כתב האישום, יעשו כן.

(ראה ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 23.06.13]; ת"פ (מחוזי ת"א) 40131/07 מדינת ישראל נ' בן רובי [פורסם בנבו, 03.09.07]; תפ"ח (מחוזי ת"א) 1057/06 מדינת ישראל נ' אזולאי [פורסם בנבו, 23.11.06]).

בנסיבות האמורות, לא ניתן לומר כי פגם זה מצדיק ביטולו של כתב האישום.

לאור האמור לעיל, הנני דוחה את הבקשה.

המזכירות תעביר את ההחלטה אל הצדדים.

ניתנה היום, י"ח אייר תשע"ד, 18 מאי 2014, בהעדר הצדדים.